

BIULETYN INFORMACYJNY

NR 1 (76) / 2014

Koleżanki i Koledzy,

Kończy się kolejna kadencja władz Oddziału. Wierzymy, że zostanie zapamiętana jako jedna z lepszych w historii odrodzonego Oddziału PTT w Bielsku-Białej. Mamy cotygodniowe wycieczki, wtorkowe prelekcje od września do kwietnia, akcję edukacyjną „Sprzątamy Beskidy z PTT”, a także najczęściej aktualizowaną stronę internetową w całym Towarzystwie. Jest nas też więcej – w chwili obecnej nasz Oddział liczy 137 członków.

Co najważniejsze – działalność Oddziału nie jest działalnością samego Zarządu. Coraz więcej z Was włącza się aktywnie w prace Oddziału organizując wycieczki, przygotowując prelekcje, pisząc artykuły do „Biuletynu Informacyjnego” oraz opisy z minionych wydarzeń do internetowej kroniki Oddziału lub chociażby przysyłając zdjęcia z minionych wydarzeń. Za wszystkie te i wszelkie inne formy Waszej aktywności serdecznie w tym miejscu dziękujemy i wierzymy, że wspólnymi siłami nasz Oddział będzie jeszcze lepszy!

*z tatrzańskim pozdrowieniem,
Zarząd Oddziału*

*Z okazji zbliżających się
Świąt Wielkanocnych,
składamy najserdeczniejsze życzenia:
dużo zdrowia, radości, mokrego dyngusa,
smacznego jajka,
mnóstwo wiosennego optymizmu
oraz dalszych sukcesów.*

Zarząd Oddziału

SPIS TREŚCI:

(2) PLAN WYDARZEŃ • (3) ZAPROSZENIE NA WALNE ZGROMADZENIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE • (4) SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2013 • (8) SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2013 • SKŁADKI CZŁONKOWSKIE NA ROK 2014 • (9) KRONIKA ODDZIAŁU • (15) KRONIKA KOŁA PTT W KOZACH • (17) WITAMY W NASZYM ODDZIALE • (18) K. BURAS: „SOGN OG FJORDANE” • (20) R. SŁONKA: „RYSIANKA - CO ROKU WSZYSTKO SIĘ TUTAJ ZACZYNA” • (22) A. RAKOCZY: „CYPR - WYSPA MIŁOŚCI” • (23) G. GIERLASIŃSKI: „O ZWIĄZKU MIĘDZY LATANIEM A ODDYCHANIEM” • (24) ODSZEDŁ MARIAN TADEUSZ BIELECKI

PLAN WYDARZEŃ

KWIECIEŃ - CZERWIEC 2014

	01-04	„Rys historyczny ratownictwa górskiego i stan obecny” - wykład Tadeusza Jana Mikulskiego lokal PTT/BKA, godz. 18:00
	05-04 – 06-04	Wielka Rycerzowa (Beskid Żywiecki) - wycieczka górską z PTT O/Tarnów
	06-04	„Spacer po polskich szczytach” - prelekcja Ewy Kostrzewy GOK Buczkowice, godz. 15:00
	08-04	„Magia Norwegii” – prelekcja Kingi Buras lokal PTT/BKA, godz. 18:00
	12-04	Potrójna (Beskid Mały) - wycieczka górską wycieczka w ramach akcji „Sprzątamy Beskidy z PTT 2014”
	18-04	Mogielica (Beskid Wyspowy) - wycieczka górską „XV Wielkopiątkowa Droga Krzyżowa PTT” wycieczka w ramach kursu dla kandydatów na przewodników górskich beskidzkich
	26-04	Bukowski Groń (Beskid Mały) - wycieczka górską wycieczka w ramach akcji „Sprzątamy Beskidy z PTT 2014”
	27-04	Ropica (Beskidy Morawsko-Śląskie, Czechy) - wycieczka górską
	10-05 – 11-05	Turbacz (Gorce) – wycieczka górską wycieczka w ramach „XXIX Ogólnopolskiego Spotkania Oddziałów PTT” oraz akcji „Sprzątamy Beskidy z PTT 2014”
	17-05	Barania Góra (Beskid Śląski) - wycieczka górską wycieczka w ramach akcji „Sprzątamy Beskidy z PTT 2014”
	18-05	Koskowa Góra (Beskid Makowski) - wycieczka górską wycieczka w ramach kursu dla kandydatów na przewodników górskich beskidzkich
	24-05	Wielka Rycerzowa (Beskid Żywiecki) - wycieczka górską wycieczka w ramach akcji „Sprzątamy Beskidy z PTT 2014”
	31-05 – 01-06	III Nocna Wyrupa z PTT
	07-06	Hrobacza Łąka (Beskid Mały) - wycieczka górską wycieczka w ramach akcji „Sprzątamy Beskidy z PTT 2014”
	07-06	Zjazd Delegatów PTT w Kozach organizator: Koło PTT w Kozach
	15-06	Krywań (Tatry Wysokie, Słowacja) - wycieczka górską
	21-06 – 22-06	Czeski Raj - wycieczka krajoznawcza z TJ Slavoj Czeski Cieszyn
	28-06	Jaworniki, Góry Kisuckie, Mała Fatra - wycieczka górsko-krajoznawcza wycieczka w ramach kursu dla kandydatów na przewodników górskich beskidzkich

Informujemy, że z przyczyn losowych w powyższym planie wydarzeń mogą nastąpić zmiany.

 wycieczki górskie	 wycieczki krajoznawcze	 wycieczki narciarskie	 wyprawy	 pokazy slajdów, prelekcje	 wystawy, wernisaże	 spotkania członków
---	--	---	---	--	--	--

**PRZEKAŻ 1% PODATKU
DLA ODDZIAŁU PTT W BIELSKU-BIAŁEJ
Numer KRS: 0000085388**

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE

Oddział w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko-Biała, ul. 3 Maja 1, skrytka pocztowa 478
bielsko@ptt.org.pl • www.bielsko.ptt.org.pl

PTT-BB/13/2014

Bielsko-Biała, 6 marca 2014 r.

Członkowie Oddziału PTT w Bielsku-Białej

Koleżanki, Koledzy,

Zarząd Oddziału PTT w Bielsku-Białej zwołuje na dzień **27 marca 2014 r.** (czwartek) **Walne Zgromadzenie Członków Oddziału**. Zgromadzenie odbędzie się w lokalu Oddziału w Bielsku-Białej przy ul. 3 Maja 1 (III p.)

Początek zgromadzenia o **godz. 17:30** w pierwszym terminie. W przypadku nieobecności w pierwszym terminie więcej, niż połowy członków uprawnionych do głosowania, zgromadzenie rozpocznie się w drugim terminie o godz. 17:45, a uchwały będą ważne bez względu na liczbę członków obecnych na zgromadzeniu.

Proponowany początek obrad:

1. Otwarcie zgromadzenia i wybór przewodniczącego oraz sekretarza zgromadzenia.
2. Uchwalenie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków (10-10-2013).
4. Wybór Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej.
5. Sprawozdanie merytoryczne i finansowe Zarządu Oddziału za rok 2013.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Oddziału za rok 2013.
7. Dyskusja nad sprawozdaniami za rok 2013.
8. Stwierdzenie prawomocności obrad.
9. Uchwała w sprawie przyjęcia sprawozdań za rok 2013.
10. Sprawozdanie ustępujących władz Oddziału: Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego za kadencję 2011-2014.
11. Dyskusja nad sprawozdaniami.
12. Głosowanie wniosku o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału.
13. Uchwała w sprawie zmian w statucie.
14. Wybory nowych władz Oddziału: Prezesa, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego.
15. Informacja o IX Zjeździe Delegatów PTT.
16. Sprawy bieżące Oddziału i Zarządu Głównego PTT.
17. Wolne wnioski.
18. Zakończenie zgromadzenia.

Prosimy o niezawodne i punktualne przybycie. Informujemy, że sprawozdania merytoryczne i finansowe Oddziału będą dostępne w lokalu Oddziału w tygodniu poprzedzającym Walne Zgromadzenie.

z tatrzańskim pozdrowieniem,

Barbara Kania
Barbara Kania
Sekretarz Oddziału

Szymon Baron
Szymon Baron
Prezes Oddziału

Credit Agricole Bank Polska S.A., nr 04 1940 1076 3102 8989 0000 0000

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

ZA ROK 2013

Zarząd Oddziału pracował w składzie wybranym podczas walnego zgromadzenia sprawozdawczo-wyborczego członków Oddziału w marcu 2011 r.:

- Szymon Baron - prezes
- Jan Nogaś - wiceprezes
- Barbara Kania - sekretarz
- Agnieszka Kubica - skarbnik
- Irena Jędrzyk-Miształ - członek
- Bogna Stawiarska – członek
- Tomasz Węgrzyn - członek

w związku z przeniesieniem się Janusza Machulika do Oddziału Karpackiego PTT w Łodzi, od wyborów uzupełniających podczas walnego zgromadzenia w dniu 24 maja 2012 r. Komisja Rewizyjna pracowała w następującym składzie:

- Dorota Sekta - przewodnicząca
- Roman Bułka - z-ca przewodniczącego
- Józef Kittner - sekretarz

Sąd Koleżeński pracował w składzie wybranym podczas walnego zgromadzenia sprawozdawczo-wyborczego członków Oddziału w marcu 2011 r.:

- Janusz Kwiatkowski - przewodniczący
- Andrzej Popowicz - z-ca przewodniczącego
- Kazimierz Opyrchal - sekretarz

W dniu 31 grudnia 2013 r. bielsko-bialski Oddział PTT liczył 138 członków płacących składki członkowskie oraz liczne grono sympatyków naszego Towarzystwa.

W roku sprawozdawczym odbyły się dwa Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Członków Oddziału. Na pierwszym z nich (18.06.2013) zatwierdzono sprawozdania merytoryczne i finansowe Oddziału za rok 2012, z kolei podczas drugiego (10.10.2013) wybrano delegatów Oddziału na IX Zjazd Delegatów PTT. Delegatami Oddziału PTT w Bielsku-Białej zostali wybrani: Szymon Baron, Łukasz Gierlasiński, Barbara Kania, Dariusz Kojder, Anna Kózka-Filarska, Alicja Rakoczy, Tomasz Rakoczy i Jan Weigel. Ich zastępcami są: Jan Nogaś, Katarzyna Talik, Irena Dorota Jędrzyk i Marta Horoszko.

Oddział w Bielsku-Białej jako jeden z czterech w Polskim Towarzystwie Tatrzańskim posiada osobowość prawną i jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym, a od 7 grudnia 2012 r. posiada status organizacji pożytku publicznego. 18 stycznia 2013 r. powołano do życia Koło PTT w Kozach, którego prace wpisują się wymiennie w działalność Oddziału.

Oddział korzystał wspólnie z Bielskim Klubem Alpinistycznym z lokalu o powierzchni 32 m², usytuowanego w samym centrum Bielska-Białej przy ul. 3 Maja 1.

Dyżury członków Zarządu i spotkania członków Oddziału nadal organizowane były w czwartki w godzinach od 18:00 do 20:00. Niestety, w drugiej połowie roku częściej dyżurowaliśmy przed wtorkowi prelekcjami, niż w czwartki.

Zarząd Oddziału odbył w roku sprawozdawczym pięć protokołowanych zebrań.

W ramach konkursów ofert, Zarząd Oddziału złożył w roku 2013 jedną ofertę w Urzędzie Miejskim w Bielsku-Białej, która uzyskała najwięcej punktów w konkursie. Gmina Bielsko-Biała przyznała naszemu Oddziałowi 12500 zł na realizację zadania: „Wycieczki w dobrym Towarzystwie”.

Redagowane i wysłane były numery kwartalnika BIULETYN INFORMACYJNY. Biuletyn wysyłano do członków Oddziału (do członków posiadających pocztę elektroniczną w postaci pliki PDF, do osób nie dysponujących Internetem - wersję papierową), Zarządu Głównego PTT oraz Oddziałów PTT. W roku sprawozdawczym ukazały się cztery numery naszego czasopisma. BIULETYN redagowali Szymon Baron i Tomasz Węgrzyn, a powielaniem i wysyłaniem zajmowały się Barbara Kania i Bogna Stawiarska-Ślusarczyk. Równocześnie powielaliśmy kolejne numery Informatora Zarządu Głównego PTT „Co słysząc?”, które zainteresowani mogli pobrać w naszym lokalu

W zakresie spraw propagandowych i promocyjnych Zarząd Oddziału współpracował z Bielskim Klubem Alpinistycznym w organizacji i realizacji cyklu imprez kulturalnych pod tytułem „WSPANIAŁY ŚWIAT GÓR WYSOKICH” w „Książnicy Beskidzkiej” (pierwsza z imprez odbyła się wyjątkowo w Domu Kultury Włókniarzy w Bielsku-Białej). Głównym animatorem tego cyklu imprez był Jan Weigel. Odbyły się następujące imprezy:

- „Góry do kwadratu” – wernisaż wystawy fotografii Grzegorza Barczyka i Zbigniewa Ładygina (05.03.2013)
- „El Condor Rio Colca. Wyprawa do dziewiczej części najgłębszego kanionu świata w Peru” – prelekcja Krzysztofa Mrozowskiego (22.04.2013)
- „Polska eksploracja zimowa Himalajów i Karakorum” – prelekcja Krzysztofa Wielickiego (20.05.2013)
- „Langar Zom – Śląska Wyprawa w Hindukusz Wysoki” – prelekcja Jana Weigla (11.06.2013)
- „W Hindukuszu Afgańskim” – wystawa fotograficzna Jana Weigla (01.08-05.09.2013)
- „Wędrówki po lodowcach Shimshal i Virjerab w Karakorum” – prelekcja Wojciecha Kapturkiewicza (26.11.2013)
- „Polacy w górach Kaukazu” – prelekcja Mariana Bały (05.12.2013)

Informacje o imprezach cyklu „Wspaniały świat gór wysokich” były przekazywane do mediów, szkół i bibliotek miejskich. Zaproszenia na spotkania, prelekcje i wernisaże wysyłaliśmy do naszych członków oraz osób niestowarzyszonych, zainteresowanych problematyką górską. Afisze eksponowane były w kilkunastu punktach naszego miasta. Całkowity koszt cyklu imprez był pokrywany przez Bielski Klub Alpinistyczny, a działalność Zarządu Oddziału ograniczała się rozpropagowania informacji o poszczególnych wydarzeniach.

Kontynuowaliśmy również rozpoczęty w 2009 roku cykl pokazów slajdów i filmów o tematyce podróżniczej (nie tylko górskiej) w naszym lokalu. W ramach tego przedsięwzięcia, którego organizatorem był Szymon Baron, odbyły się następujące imprezy:

- „Bieszczadzkie Cerkwie” – prelekcja Anny Homy (08.01.2013)
- „Bałkańska majówka 2012” – prelekcja Szymona Barona i Łukasza Kudelskiego (15.01.2013)
- „Hollental (Austria)” – prelekcja Łukasza Kudelskiego (22.01.2013)
- „Tajemnice Czarnogóry” – prelekcja Sylwii Rusin (29.01.2013)
- „Zaginione wioski: Stary Żywiec i Zadziele” – prelekcja i promocja książki Roberta Słonki (05.02.2013)
- „Tyrol (Austria)” – prelekcja Sławomira Hałata (12.02.2013)
- „Aconcagua” – prelekcja Piotra Gawłowskiego (19.02.2013)
- „Fenland – angielskie bagno” – prelekcja Szymona Barona (26.02.2013)
- „Południowo-zachodnia Anglia” – prelekcja Doroty Kalarus (05.03.2013)
- „Park Narodowy Pirenejów” – prelekcja Roberta Słonki (12.03.2013)
- „W sercu Afryki – Kenia” – prelekcja Magdaleny i Przemysława Czaplinski (19.03.2013)
- „Szwajcaria – Alpy Berneńskie” – prelekcja Aliny Szczotki (26.03.2013)
- „Portugalia” – prelekcja Jakuba Krajewskiego (02.04.2013)
- „Czarnohora” – prelekcja Szymona Barona (09.04.2013)
- „O podróży na Kaukaz” – prelekcja Brygidy Kamińskiej i Bartka Szczurkowskiego (16.04.2013)
- „Wśród stepów i gór Mongolii” – prelekcja Ewy Staszkiwicz (23.04.2013)
- „Historia browarstwa na Śląsku Cieszyńskim” – prelekcja Dominika Jochmana (03.09.2013)
- „Trzy razy Carranauhill” – prelekcja Szymona Barona (10.09.2013)
- „Cerkwie południowego Rostocza i Ziemi Lubaczowskiej” – prelekcja Mariusza Pilarza (17.09.2013)
- „Do Czech i na Słowację z PTT” – pokaz krótkich filmów Wacława Morawskiego (24.09.2013)
- „Rumunia” – prelekcja Moniki Baron i Łukasza Gierlasińskiego (01.10.2013)
- „Główny Szlak Beskidzki” – prelekcja Remigiusza Lichoty (08.10.2013)
- „Kaniony Alp Nadmorskich” – prelekcja Jakuba Krajewskiego (15.10.2013)
- „Maroko” – prelekcja Ewy Staszkiwicz (22.10.2013)
- „Bałkany 2013” – prelekcja Szymona Barona i Łukasza Gierlasińskiego (29.10.2013)
- „Na nartach z Kazbeka” – prelekcja Grzegorza Holerka i Franciszka Wawrzuty (05.11.2013)
- „Skandynawia – trekkingi za kołem polarnym” – prelekcja Andrzeja Ziółko (12.11.2013)
- „Wyspy greckie” – prelekcja Wiesławy Rusin i Andrzeja Chrobaka (19.11.2013)
- „Na biegówkach przez Laponię” – prelekcja Brygidy

Kamińskiej i Bartłomieja Szczurkowskiego (26.11.2013)

- „Syria” – prelekcja Sławomira Hałata (03.12.2013)
- „Jeziora Plitwickie i Sv. Jura (Chorwacja)” – prelekcja Andrzeja Ziółko (10.12.2013)
- „Rumunia w innym wydaniu” – prelekcja Aliny Szczotki (17.12.2013)

Informacje o tym cyklu imprez były publikowane w miesięczniku Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej - „Pełna kultura”, „Kronice Beskidzkiej” oraz na portalu bb365.info, z kolei afisze eksponowane były w kilkunastu punktach naszego miasta.

Przy organizacji pokazów slajdów współpracowaliśmy również z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Buczkowicach, promując w ten sposób nasze Towarzystwo poza granicami miasta. Koordynacją współpracy z GOK-iem zajmował się Szymon Baron. W ramach tej współpracy w roku sprawozdawczym odbyło się sześć prelekcji:

- „Bałkany 2012” – prelekcja Szymona Barona i Łukasza Gierlasińskiego (17.02.2013)
- „Mongolia” – prelekcja Ewy Staszkiwicz (10.03.2013)
- „Zaginione wioski: Stary Żywiec i Zadziele” – prelekcja Roberta Słonki (07.04.2013)
- „Rumunia” – prelekcja Moniki Baron i Łukasza Gierlasińskiego (08.09.2013)
- „Kenia” – prelekcja Magdaleny i Przemysława Czaplinski (27.10.2013)
- „Kaukaz rosyjski” – prelekcja Brygidy Kamińskiej i Bartłomieja Szczurkowskiego (24.11.2013)

W 2012 r. nawiązaliśmy współpracę z bielskim Uniwersyte-tem Trzeciego Wieku przy Akademii Techniczno-Humanistycznej, w ramach której słuchaczom UTW prezentujemy górskie parki narodowe. Koordynacją współpracy zajmuje się Jan Nogaś, a w roku sprawozdawczym przygotowaliśmy następujące wykłady:

- „Magurski Park Narodowy” – wykład Jana Nogasia (09.01.2013)
- „Karpacki Park Narodowy (Czarnohora, Ukraina)” – wykład Szymona Barona (19.06.2013)

Zorganizowaliśmy także dla Seniorów z UTW wycieczkę na Polanę Chochołowską w Tatrach Zachodnich (28.04.2013)

Oddział PTT w Bielsku-Białej był także partnerem VI Przeglądu Filmów Górskich „Adrenalinium”, który odbył się w dniach 25-27 października 2013 r. w żywieckim kinie Janosik.

Warto wspomnieć o dobrej współpracy z bielskim pubem „Grawitacja Caffee”, w ramach której członkowie Oddziału przygotowują prelekcje w ramach cyklu imprez „Poniedziałkowe spotkania podróżników”. W roku sprawozdawczym odbyły się dwa takie spotkania:

- „Irlandia - Carranauhill i nie tylko” - prelekcja Szymona Barona (20.05.2013)
- „Bałkany 2013” – prelekcja Szymona Barona i Łukasza Gierlasińskiego (02.09.2013)

Po sukcesie zorganizowanej w 2012 r. akcji „Sprzątamy Beskid Mały”, w roku 2013 zorganizowaliśmy akcję „Sprzątamy Beskidy z PTT” obejmującą swym zakresem szlaki Beskidu

Śląskiego i Małego. Patronat honorowy nad akcją objęli Starosta Bielski Andrzej Płonka i Starosta Cieszyński Jerzy Nogowczyk. W trakcie 10 wycieczek górskich połączonych z edukacją turystów posprzątało łącznie ponad 200 km szlaków zabezpieczając 8620 litrów śmieci:

- rejon Szyndzielni i Klimczoka (13.04.2013)
- rejon Potrójnej (20-21.04.2013)
- rejon Błatniej (27.04.2013)
- rejon Żaru (28.04.2013)
- rejon Bukowskiego Gronia (03.05.2013)
- rejon Stożka (11.05.2013)
- rejon Skrzycznego (18.05.2013)
- rejon Czupła (19.05.2013)
- rejon Magurki Wilkowickiej (25.05.2013)
- rejon Hrobaczej Łąki (08.06.2013)

W akcji wzięło udział 207 osób (większość więcej niż jeden raz), w tym aż 134 dzieci i młodzieży. W ramach akcji odbyła się także prelekcja Roberta Słonki pt. „Ziemia naszym Domem” dla dzieci z żywieckich przedszkoli (23.04.2013). Koordynatorem akcji był Tomasz Węgrzyn.

Bielsko-Bialski Oddział PTT posiada w internecie swoją stronę (<http://www.bielsko.ptt.org.pl/>), którą zarządza Szymon Baron we współpracy z Grzegorzem Gierlasińskim, Łukaszem Kudelskim, Tomaszem Rakoczym i Tomaszem Węgrzynem oraz adres e-mailowy: bielsko@ptt.org.pl, a także fanpage na portalu społecznościowym Facebook (<https://www.facebook.com/ptt.bielsko.biala>), za pomocą którego promujemy organizowane przez nas imprezy. Nasz fanpage lubi ponad 450 osób, co jest najlepszym wynikiem spośród wszystkich Oddziałów PTT.

W roku sprawozdawczym zorganizowano 64 wycieczki jedno i wielodniowych, górskie w Beskid Śląski, Mały, Żywiecki, Sądecki, Niski, Gorce, Góry Świętokrzyskie, Karkonosze, Pieniny i Tatry oraz góry Czech (Beskid Śląsko-Morawski) i Słowacji (Góry Choczańskie, Magura Orawska, Mała Fatra, Niżne Tatry, Tatry) oraz krajoznawcze na terenie województw śląskiego i dolnośląskiego. 15 wycieczek dofinansowanych było przez Gminę Bielsko-Biała. Wycieczki prowadzili przewodnicy zrzeszeni w istniejącym przy naszym Oddziale Kole Przewodników, a ich organizacją zajmowali się: Szymon Baron, Grzegorz Gierlasiński, Piotr Homa, Jan Nogaś, Tomasz Rakoczy i Jan Weigel. Odbyły się następujące wycieczki:

- Lysá hora (Beskidy Śląsko-Morawskie, Czechy) – wycieczka góriska (06-01-2013)
- Hala Lipowska (Beskid Żywiecki) – IX Karpacki Finał WOŚP – wycieczka góriska i narciarska (12-13.01.2013)
- Wielka Rycerzowa (Beskid Żywiecki) – IX Karpacki Finał WOŚP – wycieczka góriska (12-13.01.2013)
- Babia Góra (Beskid Żywiecki) – wycieczka góriska z kuligiem (19-20.01.2013)
- Hrobacza Łąka (Beskid Mały) – wycieczka góriska (27.01.2013)
- Skrzyczne (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (27.01.2013)
- Krawców Wierch (Beskid Żywiecki) – wycieczka góriska (03.02.2013)
- Polana Chochołowska (Tatry Zachodnie) – wycieczka

góriska (09-10.02.2013)

- Barania Góra (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (10.02.2013)
- Przełęcz Przegibek (Beskid Żywiecki) – wycieczka góriska (16.02.2013)
- Błatnia (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (23.02.2013)
- Gírová (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (03.03.2013)
- Klimczok (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (10.03.2013)
- Hala Gąsienicowa (Tatry Wysokie) – wycieczka góriska „Tatry zimą” (08-10.03.2013)
- Ropička (Beskidy Morawsko-Śląskie, Czechy) – wycieczka góriska (17.03.2013)
- Tokarnia – wycieczka krajoznawcza (24.03.2013)
- Wielka Racza (Beskid Żywiecki) – wycieczka góriska (06.04.2013)
- Rysianka (Beskid Żywiecki) – wycieczka góriska (21.04.2013)
- Polana Chochołowska (Tatry Zachodnie) – wycieczka góriska (28.04.2013)
- Krawców Wierch (Beskid Żywiecki) – wycieczka góriska (05.05.2013)
- Wielki Choc (Góry Choczańskie, Słowacja) – wycieczka góriska (12.05.2013)
- Minčol (Magura Orawska, Słowacja) – wycieczka góriska (19.05.2013)
- Turbacz (Gorce) – wycieczka góriska (26.05.2013)
- Mały Rozsutec (Mała Fatra, Słowacja) – wycieczka góriska (09.06.2013)
- „II Nocna Wyrupa z PTT” – Barania Góra, Skrzyczne (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (14-15.06.2013)
- Kocobędz-Podobora, Frydek-Mistek, Hukvaldy, Stramberk (Zaolzie i Morawy, Czechy) – wycieczka krajoznawcza (16.06.2013)
- Poľský hrebeň (Tatry Wysokie, Słowacja) – wycieczka góriska (29.06.2013)
- Rezerwat Przyrody „Przeciszów” – wycieczka krajoznawcza dla dzieci (30.06.2013)
- Wielki Kopieniec (Tatry Zachodnie) – wycieczka góriska w ramach akcji „Czyste Tatry 2013” (06.07.2013)
- Roháčska dolina (Západné Tatry, Słowacja) – wycieczka góriska (14.07.2013)
- Veľká Chochuľa (Nízke Tatry, Słowacja) – wycieczka góriska (21.07.2013)
- Szpiglasowy Wierch (Tatry Wysokie) – wycieczka góriska (27.07.2013)
- Szpiglasowy Wierch (Tatry Wysokie) – wycieczka góriska (03.08.2013)
- Veľký Polom (Beskidy Morawsko-Śląskie, Czechy) – wycieczka góriska (04.08.2013)
- Przełęcz Karkoszczonek (Beskid Śląski) – wycieczka góriska dla dzieci (10.08.2013)
- Slavíč (Beskidy Morawsko-Śląskie, Czechy) – wycieczka góriska (11.08.2013)
- Błatnia (Beskid Śląski) – wycieczka góriska (15.08.2013)
- Archeopark Chotebuz (Kocobędz, Czechy) – wycieczka krajoznawcza dla dzieci (17.08.2013)
- Świnica (Tatry Wysokie) – wycieczka góriska (18.08.2013)

- Babia Góra (Beskid Żywiecki) – wycieczka górską (24.08.2013)
- Kopalnia Guido (Zabrze) – wycieczka krajoznawcza „Szlakiem zabytków techniki woj. śląskiego” (24.08.2013)
- Kościelec (Tatry Wysokie) – wycieczka górską (31.08-01.09.2013)
- Mionší (Beskidy Morawsko-Śląskie, Czechy) – wycieczka górską (07.09.2013)
- Rysy (Tatry Wysokie) – wycieczka górską (08.09.2013)
- Południowe Morawy (Czechy) – wycieczka krajoznawcza (14-15.09.2013)
- Żegiestów-Zdrój (Beskid Sądecki), Wysoka (Pieniny) - wycieczka górską „XXVIII Ogólnopolskie Spotkanie Oddziałów PTT” (21-22.09.2013)
- Szeroka Przełęcz (Tatry Bielskie, Słowacja) – wycieczka górską (06.10.2013)
- Śnieżka i Śnieżne Kotły (Karkonosze) – wycieczka górską (05-06.10.2013)
- Krawców Wierch (Beskid Żywiecki) – wycieczka górską (13.10.2013)
- Filipka (Beskid Śląski, Czechy) – wycieczka górską (19.10.2013)
- Magurka Wilkowicka (Beskid Mały) – wycieczka górską (20.10.2013)
- Opawa i okolice (Czechy) – wycieczka krajoznawcza (26.10.2013)
- Lackowa (Beskid Niski) – wycieczka górską (02.11.2013)
- „Dookoła Beskidu Śląskiego” (Polska, Czechy) – wycieczka krajoznawcza (09.11.2013)
- Łysica (Góry Świętokrzyskie) – wycieczka górską (09-10.11.2013)
- Nosal (Tatry Zachodnie) – wycieczka górską (17.11.2013)
- Mały Polom (Beskidy Morawsko-Śląskie, Czechy) – wycieczka górską (24.11.2013)
- Zawoja, Babia Góra (Beskid Żywiecki) – wycieczka górską „Andrzejki pod Babią” (29.11-01.12.2013)
- Bąków (Beskid Makowski) – wycieczka górską (08.12.2013)
- Krawców Wierch (Beskid Żywiecki) – wycieczka górską (15.12.2013)
- Siwy Wierch (Tatry Zachodnie, Słowacja) – wycieczka górską (14-15.12.2013)
- Klimczok (Beskid Śląski) – wycieczka górską (22.12.2013)
- Kozia Góra (Beskid Śląski) – wycieczka górską pt. „II Spacer Świąteczny z PTT” (26.12.2013)
- Magurka Wilkowicka (Beskid Mały) – wycieczka górską (28.12.2013)

Poza cotygodniowymi wycieczkami zorganizowaliśmy także trzy wyprawy trekkingowe w góry Europy:

- Rumunia (27.05.2012 – 02.06.2013)
- Bałkany (14.08.2013 – 24.08.2013)
- Alpy Julijskie (29.08.2013 – 01.09.2013)

W Bielsku-Białej działa Oddziałowa Komisja Weryfikacyjna

GOT PTT, rozpatrująca wnioski o przyznanie odznak turystycznych PTT. W roku sprawozdawczym zweryfikowane 19 odznak GOT PTT „Ku Wierchom”, 13 odznak GOT PTT kat. II st. brązowy, 9 odznak GOT PTT kat. II st. srebrny, 2 odznaki GOT PTT kat. II st. złoty oraz 2 odznaki „Główny Szlak Beskidzki”.

W celu lepszej integracji członków i sympatyków naszego Oddziału odbyły się trzy spotkania połączone z ogniskami:

- Ognisko integracyjne podczas obchodów 140-lecia PTT (22.06.2013)
- Ogólnopolskie Spotkanie Oddziałów PTT w Żegiestowie-Zdroju (21-22.09.2013)
- Ognisko u Bacy – Młoda Hora, Beskid Żywiecki (28-29.09.2013).

W roku 2013 funkcjonowała Biblioteka Górską PTT i BKA, licząca ok. 200 pozycji książkowych. W dalszym ciągu trwają prace nad umieszczeniem katalogu książek na naszej stronie internetowej.

Współpraca Zarządu Oddziału z Zarządem Głównym PTT była bardzo dobra:

- przedstawiciele Zarządu Oddziału uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach Zarządu Głównego i większości posiedzeń Prezydium ZG,
- Szymon Baron pełnił funkcję Prezesa ZG PTT, a Jan Nogaś - członka ZG w VIII kadencji,
- Tomasz Rakoczy został wybrany podczas IX Zjazdu Delegatów członkiem ZG PTT IX kadencji,
- Jan Nogaś koordynował współpracę PTT ze słowackim SVTS,
- terminowo wysyłaliśmy materiały sprawozdawcze,
- sprzedawaliśmy egzemplarze „Pamiętnika PTT”,
- powielaliśmy i rozprowadzaliśmy wśród członków Oddziału Informator ZG PTT „Co słyhać?”,
- utrzymywaliśmy stałą łączność z Zarządem Głównym PTT za pośrednictwem naszych adresów e-mailowych,

Oddział PTT w Bielsku-Białej posiada dwie Stacje Turystyczne PTT: „Chatę pod Kwiatkiem” w Zawoi oraz pensjonat „Stasikówka” na polanie Hondraski w Szczyrku. Stacje turystyczne promowane były bezpłatnymi reklamami w kolejnych tomach „Pamiętnika PTT”.

Należy odnotować, że oprócz koordynowanej przez nasz Oddział współpracy PTT ze słowackim SVTS, 27 czerwca 2013 r. z inicjatywy członka Oddziału, Dariusza Kojdera, nawiązano współpracę z sekcją turystyczną TJ Slavoj Czeski Cieszyn. W ramach współpracy organizowane są wspólne wycieczki górskie i krajoznawcze.

Sprawozdanie finansowe za rok poprzedni, tj. za rok 2012, zostało terminowo złożone w Urzędzie Skarbowym w Bielsku-Białej.

Jesteśmy na Facebooku – połub naszą stronę!

www.facebook.com/ptt.bielsko.biala

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK 2013

Pozycja	Wyszczególnienie	Kwota za poprzedni rok obrotowy	Kwota za bieżący rok obrotowy
1	2	3	4
A.	Przychody z działalności statutowej	39 952,58	46 339,68
I.	Składki brutto określone statutem	3 648,00	3 641,50
II.	Inne przychody określone statutem	36 304,58	42 698,18
1	Przychody z działalności statutowej nieodpłatnej pożytku publicznego	3 009,05	6 656,18
2	Przychody z działalności statutowej odpłatnej pożytku publicznego	33 295,53	36 042,00
3	Pozostałe przychody określone statutem	0,00	0,00
B.	Koszty realizacji zadań statutowych	38 823,88	45 801,18
1	Koszty realizacji zadań statutowych działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	4 395,06	8 169,85
2	Koszty realizacji zadań statutowych działalności odpłatnej pożytku publicznego	34 428,82	37 631,33
3	Pozostałe koszty realizacji zadań statutowych	0,00	0,00
C.	Wynik finansowy na działalności statutowej (wielkość dodatnia lub ujemna) (A-B)	1 128,70	538,50
D.	Koszty administracyjne	1 492,83	1 161,51
1	Zużycie materiałów i energii	553,97	287,48
2	Usługi obce		
3	Podatki i opłaty	254,50	195,08
4	Wynagrodzenia oraz ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		
5	Amortyzacja		
6	Pozostałe	684,36	678,95
E.	Pozostałe przychody (niewymienione w pozycji A i G)		
F.	Pozostałe koszty (niewymienione w pozycjach B, D i H)		
G.	Przychody finansowe		
H.	Koszty finansowe		
I.	Wynik finansowy brutto na całokształcie działalności (wielkość dodatnia lub ujemna) (C-D+E-F+G-H)	-364,13	-623,01
J.	Zyski i straty nadzwyczajne	0,00	0,00
I.	Zyski nadzwyczajne (wielkość dodatnia)		
II.	Zyski nadzwyczajne (wielkość ujemna)		
K.	Wynik finansowy ogółem (I+J)	-364,13	-623,01
I.	Różnica zwiększająca koszty roku następnego (wielkość ujemna)		
II.	Różnica zwiększająca koszty roku następnego (wielkość dodatnia)		

Składki członkowskie na rok 2014

Apelując o jak najszybsze opłacenie składek członkowskich przypominamy, że Zarząd Oddziału pozostawił wysokość składek członkowskich w takiej samej wysokości, jak w roku 2013, odpowiednio:

- normalna: ..... 40 zł
- ulgowa (emeryci, renciści): ..... 30 zł
- ulgowa (dzieci, uczniowie i studenci do 26 roku życia): ..... 15 zł

Od 2014 roku obowiązuje dodatkowo, uchwalona przez Zarząd Oddziału, ulga rodzinna – małżonkowie i dzieci członków Oddziału płacą składkę niższą o 5 zł, niż przedstawiono powyżej.

Równocześnie informujemy, że w ramach promocji wstępowania do Oddziału PTT w Bielsku-Białej, od nowo wstępujących pobieramy obniżoną łączną wpłatę za składkę roczną, wpisowe i blankiet legitymacji, której wysokość wynosi odpowiednio:

- normalna: ..... 52 zł
- ulgowa (emeryci, renciści): ..... 42 zł
- ulgowa (dzieci, uczniowie i studenci do 26 roku życia): ..... 22 zł

Gorąco zachęcamy do rozpropagowania działalności Oddziału PTT w Bielsku-Białej wśród znajomych zainteresowanych turystyką górską oraz zainteresowanie członkostwem w naszym Towarzystwie.

*z tatrzańskim pozdrowieniem,
Zarząd Oddziału*

KRONIKA ODDZIAŁU

STYCZEŃ – MARZEC 2014 R.

05-01-2014

Oddziałową tradycją staje się już inauguracja nowego roku na górskich szlakach na Łysej Górze w Czechach. Tym razem w warunkach igrzysk wiosennych (nieco śniegu było na samym szczycie) spotkaliśmy się w Beskidach Morawsko-Śląskich z czteroosobową grupą z Oddziału PTT w Krakowie. W wycieczce wzięło udział 38 osób.

Fot. Tomasz Rakoczy

07-01-2014

O „Komandosach z Kobylan” mieliśmy już okazję poczytać na łamach „Biuletynu Informacyjnego”, lecz tym razem spotkanie z nimi było jeszcze bliższe. Andrzej Popowicz przygotował prelekcję pod tym samym tytułem, a 17 osób mogło oprócz zdjęć zobaczyć ciekawy film poświęcony komandosom.

Fot. Szymon Baron

08-01-2014

W ramach współpracy z bielskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku w auli I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Bielsku-Białej zorganizowaliśmy kolejny wykład poświęcony górskim parkom narodowym. Tym razem w obecności ponad 200 słuchaczy UTW Jan Nogaś zaprezentował Tatrzański Park Narodowy po obu stronach granicy.

Fot. Szymon Baron

09-01-2014

Zwyczaj spotkania opłatkowe organizujemy między Świątami Bożego Narodzenia a Nowym Rokiem. Tym razem członkowie i sympatycy Oddziału PTT w Bielsku-Białej i Bielskiego Klubu Alpinistycznego spotkali się na początku 2014 roku, by wspólnie spędzić czas, złożyć życzenia noworoczne oraz porozmawiać na tematy bieżące. W spotkaniu wzięły udział 24 osoby.

Fot. Szymon Baron

11-01-2014 – 12-01-2014

W ramach X Karpackiego Finału WOŚP miał odbyć się szósty marsz na turach dla Orkiestry. Miał... bo śniegu tej zimy jest

Fot. Tomasz Rakoczy

jak na lekarstwo. Tym razem 13 członków i sympatyków Oddziału, w tym czterech wolontariuszy WOŚP zebrało w ciągu weekendu 1670,05 zł, co jest nowym rekordem WOŚP na Hali Lipowskiej.

14-01-2014

Tematem kolejnej prelekcji w naszym lokalu była perła Oceanu Indyjskiego, czyli Sri Lanka, a opowieści o niej słuchały 23 osoby. Barbara Kocurek i Dariusz Tomalak w ciekawy i humorystyczny sposób opowiedzieli o swojej podróży do tego egzotycznego kraju.

Fot. Monika Baron

18-01-2014 – 19-01-2014

Już w styczniu odbył się także pierwszy w tym roku wyjazd w ramach cyklu „Wędrowki z Robalem”, którego celem były Góry Sowie. Oprócz wejścia na ich najwyższy szczyt – Wielką Sową, zwiedziliśmy także Muzeum Sztolni Walimskich, Zamek Grodno i kopalnię złota w Złotym Stoku. W wycieczce wzięło udział 15 osób.

Fot. Marta Horoszko

21-01-2014

Tym razem wtorkowa prelekcja zabrała nas na kolejny kontynent – Afrykę. Mieliśmy okazję obejrzeć opracowany przez naszego kolegę z Oddziału Wacława Morawskiego film o podróży do Kenii. Materiał o podróży odbytej przez znajomych Wacka w marcu 2013 r. przyciągnął do naszego lokalu 28 osób.

Fot. Katarzyna Talik

W tym samym czasie dwóch przedstawicieli naszego Oddziału, Szymon Baron i Tomasz Talik wzięło udział w dorocznym zebraniu sekcji turystycznej TJ Slavoj Czeski Cieszyn, z którym współpracujemy od ubiegłego roku. Kolegom z Czech podarowaliśmy baner z logiem ich klubu.

Fot. Tomasz Talik

26-01-2014

Doczekaliśmy się w końcu prawdziwie zimowej wycieczki w tym roku. Pomimo niskiej temperatury (-15°C) na Błatnią wybrało się aż 31 osób reprezentujących Oddział PTT w Bielsku-Białej oraz funkcjonujące przy naszym Oddziale Koło PTT w Kozach. Było też sporo dzieci, dla których koledzy z Kóz przygotowali dodatkowe atrakcje.

Fot. Tomasz Rakoczy

28-01-2014

Po dwóch prelekcjach podróżniczych do Azji i Afryki, powróciliśmy do Europy, w dodatku w góry. Wielka miłośniczka

ferrat, nasza koleżanka Celina Skowron, zaprezentowała kilkadziesiąt ferrat, które w latach 2007-2013 pokonała w górach Austrii i Włoch. O dużym zainteresowaniu ferratami wśród członków i sympatyków Oddziału PTT w Bielsku-Białej niech świadczy fakt, że obecnych na prelekcji było aż 35 osób, co stanowi tegoroczny rekord frekwencji w naszym niedużym lokalu.

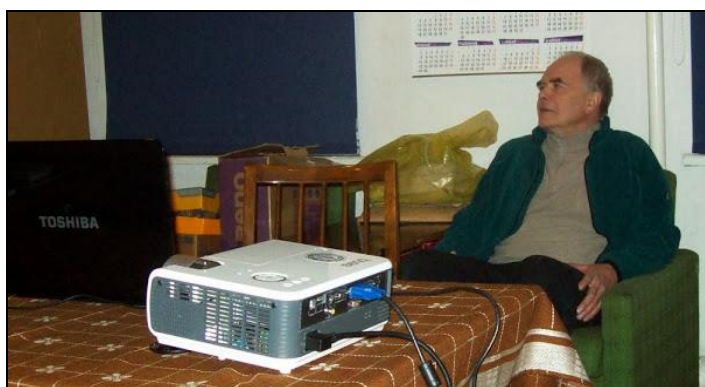
Fot. Szymon Baron

03-02-2014

W zaprzyjaźnionym Pubie Grawitacja Caffee w Bielsku-Białej po raz kolejny mieliśmy okazję obejrzeć slajdowisko przygotowane przez członka naszego Oddziału. Tym razem Andrzej Ziółko zaprezentował przybyłym północną Skandynawię, w tym przepiękne Lofoty oraz trekking na najwyższy szczyt Szwecji - Kebnekaise. Warto było przyjść i posłuchać Andrzeja.

04-02-2014

Dzień po dniu mamy okazję posłuchać opowieści Andrzeja Ziółko. Tym razem w naszym lokalu mieliśmy okazję obejrzeć zdjęcia i filmy z gór Korsyki, które nasz kolega odwiedził w październiku 2013 roku. W spotkaniu wzięło udział 9 osób.

Fot. Katarzyna Talić

08-02-2014

Jakieś takie mało zimowe warunki towarzyszyły 5-osobowej grupce naszych kolegów, która wybrała się na Czerwone Wierchy w Tatrach Zachodnich. Śnieg był jedynie w partii szczytowej, a niski pułap chmur sprawiał, że widoków było

jak na lekarstwo. Tym niemniej wycieczka była bardzo udana i z pewnością jeszcze jeszcze nieraz wrócimy zimą w tej rejon Tatr.

Fot. Maciej Arendarczyk

09-02-2014

Ci co, nie załapali się na prelekcję w naszym lokalu, mieli możliwość spotkać się raz jeszcze z Celiną Skowron, którą gościliśmy w ramach cyklu „Poznaj świat” współorganizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Buczkowicach i nasz Oddział. Opowieściom o ferratach Austrii Włoch przysłuchiwało się 35 osób.

Fot. Szymon Baron

11-02-2014

Tym razem wtorkową prelekcję przygotował Przemysław Pietkun, członek Koła PTT w Kozach, który opowiedział nam

Fot. Anna Pietkun

o górskich wyrpach, ich idei oraz przybliżył każdą z tych, w których brał udział. Opowieściom Przemka przysłuchiwały się 22 osoby.

16-02-2014

Celem pierwszej wycieczki szkoleniowej podczas kursu dla kandydatów na przewodników górskich beskidzkich, organizowanego przez nasz Oddział było Pogórze Śląskie – rejon tak bliski, a tak rzadko przez nas odwiedzany. Wzięło w niej udział 9 osób.

Fot. Przemysław Pietkun

18-02-2014

Organizator oddziałowych wyjazdów skiturowych, których z uwagi na brak warunków śniegowych nie było w tym roku, Piotr Homa zaprezentował podczas wtorkowej prelekcji historię turystyki narciarskiej, głównie w Tatrach. 18 osób, które przybyło do naszego lokalu, miało okazję usłyszeć o historii tego pięknego sportu poczynając od Stanisława Barabasza, przez Mieczysława Karłowicza i Mariusza Zaruskiego po Józefa Oppenheima.

Fot. Szymon Baron

21-02-2014 – 23-02-2014

Na zaproszenie Oddziału PTT w Ostrowcu Świętokrzyskim, wzięliśmy udział w I Zimowym Spotkaniu Oddziałów PTT w Górach Świętokrzyskich. Oprócz nas i gospodarzy spotkania, przybyli także koledzy z Oddziałów PTT w Łodzi i Tarnowie. Mieliśmy tu i śpiewy turystyczne przy akompania-

mencie gitar, zabawę taneczną, zwiedzanie Jaskini Piekło i Raj oraz to co turyści górscy lubią najbardziej, a więc wycieczkę górską na najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich – Łysicę. 14 osób, które wybrały się z nami z pewnością potwierdzi, że warto było pojechać w te najniższe góry naszego kraju.

Fot. Szymon Baron

25-02-2014

W ramach współpracy z bielskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Jan Nogaś przygotował połączony z projekcją filmu wykład na temat Tatrzańskiego Parku Narodowego po obu stronach granicy polsko-słowackiej dla wilkowickiej filii UTW. W spotkaniu wzięło udział 55 osób.

Fot. Szymon Baron

Tego samego dnia, lecz nieco później, w naszym lokalu mieliśmy okazję spotkać się z Dominikiem Jochmanem, który dwunastu przybyłym osobom przybliżył Szlak Orlich Gniazd.

Fot. Szymon Baron

01-03-2014

Na dwudniową wycieczkę przyjechała w nasz rejon duża, bo 68-osobowa grupa z nowosądeckiego PTT. W sobotę wybraliśmy się wraz z nimi w dziewięć osób z Buczkowic na Skrzyczne i dalej do Ostrego. Choć na trasie warunki były niemal wiosenne, pokonanie w poprzek zmrożonej trasy narciarskiej sprawiło nam niemało kłopotów, za to widok ze szczytu na Tatry zrekompensował wszelkie trudy górskiej wędrówki.

Fot. Marusz Pilarz

02-03-2014

Drugi dzień przygody z grupą nowosądecką, której celem był tym razem najwyższy szczyt Beskidu Małego – Czupel, sprawił, że na szlaku pojawiło się 21 członków i sympatyków naszego Oddziału. Wędrowaliśmy z Wilkowic przez Rogacz i Magurkę w stronę Czupla, po drodze pokazując koleżankom i kolegom z Nowego Sącza jaskinię Wietrzna Dziura.

Fot. Jerzy Zieliński

04-03-2014

Prawdziwym bohaterem tego sezonu prelekcji jest Andrzej Ziółko, który co chwilę jak z kapelusza wyciąga interesujące materiały by zaprezentować je członkom i sympatykom naszego Oddziału. Tym razem wraz z Andrzejem mieliśmy okazję przenieść się w góry i fiordy południowej Norwegii, którą nasz kolega odwiedził w lipcu 2013 r. Ciekawym opowieściom, wśród których nie zabrakło wejścia na najwyższy szczyt Norwegii - Galdhøpiggen przysłuchiwało się 11 osób.

Fot. Szymon Baron

08-03-2014 – 09-03-2014

Biwak zimowy z PTT w tym roku miał miejsce na Mędralowej. Niestety, późny wyjazd z Bielska-Białej sprawił, że na miejsce dotarliśmy tuż przed dziesiątą w nocy. Było nas trzech i nie mieliśmy już ochoty rozbijać namiotu, położyliśmy się więc z baczowce leżącej nieco niżej, na polanie. Drugiego dnia powędrowaliśmy do schroniska PTTK na Markowych Szczawinach i dalej do Zawoi Markowej, nie zapominając o odwiedzeniu państwa Trzebuniaków w ich Chacie pod Kwiatkiem.

Fot. Szymon Baron

09-03-2014

Kolejną prelekcją w Gminnym Ośrodku Kultury w Buczkowicach było spotkanie z Ewą Kościelną poświęcone Tajlandii. Pięknym zdjęciom z tego egzotycznego kraju przyglądało się 10 osób.

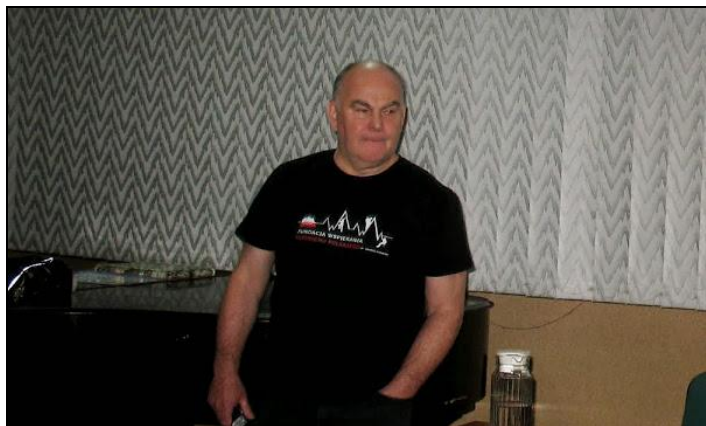

Fot. Szymon Baron

10-03-2014

Pierwszą w tym roku prelekcją z cyklu „Wspaniały świat gór wysokich” realizowanego przez Bielski Klub Alpinistyczny we współpracy z naszym Oddziałem było spotkanie z Januszem Majerem, który przybliżył nam postać Artura Hajzera, himalaisty, twórcy programu „Polski Himalaizm Zimowy”, który zginął pod Gasherbrum I w ubiegłym roku. W spotkaniu wzięło udział ponad 50 osób.

Fot. Celina Skowron

16-03-2014

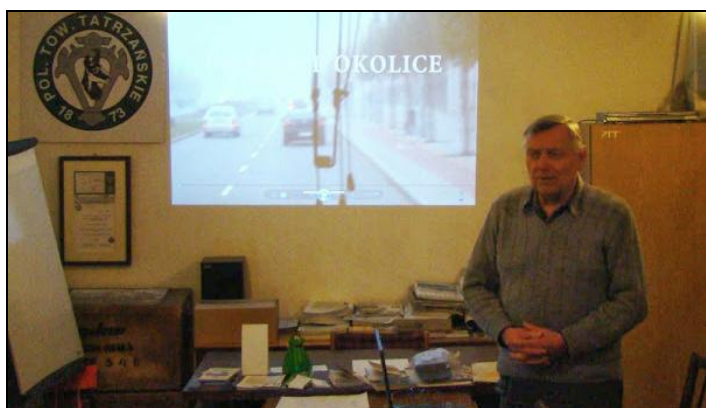
Celem kolejnej wycieczki W Beskidy Morawsko-Śląskie był Javorový vrch. Pomimo fatalnej pogody na szlaki najbardziej na zachód wysuniętego Beskidu wybrało się 7 osób.

Fot. Tomasz Rakoczy

18-03-2014

W trakcie kolejnego wtorkowego spotkania mieliśmy okazję obejrzeć trzy filmy Wacława Morawskiego z wycieczek do

Fot. Andrzej Chrobak

Czech, w tym tytułowy: „Opawa i okolice”. Przyjemnie jest przyjść do naszego lokalu, by powspominać sobie w gronie koleżanek i kolegów wycieczki, które już się odbyły. Tym razem przybyło 11 osób.

20-03-2014

Tym razem w ramach działalności dla Seniorów za sprawą Roberta Słonki trafiliśmy do Akademii Seniora przy bielskiej Wyższej Szkole Administracji. Prelekcji Roberta o Starym Żywcu i Zadzielu przysłuchiwało się ponad 60 osób.

Fot. Robert Słonka

23-03-2014

Pierwszą w tym roku wycieczką w ramach dofinansowanego przez Gminę Bielsko-Biała cyklu „Wycieczki w dobrym Towarzystwie” był wyjazd do Doliny Chochołowskiej. Z uwagi na bardzo ciepłą zimę w tym roku kroksy na Polanie Chochołowskiej zakwitły wcześniej i trzeba było przesunąć termin wyjazdu. Przy schronisku PTT na Polanie Chochołowskiej spotkaliśmy też zaprzyjaźnioną grupę z Oddziału PTT w Nowym Sączu, a żółtym szlakiem wędrowaliśmy w sile 86 osób.

Fot. Grzegorz Ryszawo

Wypuszczając do rąk czytelników niniejszy numer „Biuletynu Informacyjnego” przed walnym zgromadzeniem sprawozdawczo-wyborczym Oddziału PTT w Bielsku-Białej, informujemy, że wydarzenia, które będą miały miejsce w dniach 25-31 marca 2014 r. przybliżymy w „Kronice Oddziału” w następnym numerze naszego kwartalnika.

Opracowanie: Szymon Baron

KRONIKA KOŁA PTT W KOZACH

STYCZEŃ – MARZEC 2014 R.

05-01-2014

Sezon rozpoczęty - trzysobowa ekipa z koziańskiego Koła PTT wyruszyła na pierwszą wyprawę w roku 2014. Była to Lysa Hora – najwyższy szczyt czeskich Beskidów Morawsko-Śląskich. Pogoda wręcz listopadowa: mokro, zimno, mgliście, miejscami ślisko, z przejmującym wiatrem na szczycie. Brak widoków zrekompensujemy sobie za rok.

Fot. Anna Kózka-Filarska

10-01-2014

I Spotkanie Opłatkowe Koła PTT w Kozach rozpoczęliśmy od prelekcji poświęconej Tatrzańskiemu Parkowi Narodowemu, później był konkurs plastyczny dla dzieci, a w międzyczasie opłatek, życzenia, słodkości z kolędami w tle. W takiej miłej atmosferze opracowany został harmonogram na 2014 rok.

Fot. Aniela Baron

26-01-2014

Bardzo mroźna, ale sympatyczna wycieczka na Błatnią, piętnastu stopni na minuse właściwie się nie odczuwało. Dzieci udowodniły też, że można doskonale zjeżdżać po masie „kamiennie-śnieżnej”... Podczas wycieczki nastąpiło również rozstrzygnięcie i rozdanie nagród w konkursie pla-

stycznym pt. „Przyroda Tatrzańskiego Parku Narodowego”. Jury oceniło prace i przyznało nagrody w trzech kategoriach: rośliny Tatr: Anielka Baron (I miejsce); zwierzęta Tatr: Marysia Filarska i Natalia Pietkun (ex aequo I miejsce); krajozobraz Tatr: Szymon Zelek (I miejsce). Pozostali uczestnicy otrzymali wyróżnienia za swoje prace.

Fot. Anna Kózka-Filarska

28-01-2014

Zdobywamy odznakę „Poznałem Gminę Kozy”. Wybraliśmy się na zwiedzanie centrum naszej miejscowości od willi Grabowskich przez owczarnię, pałac Czeczów, lodownię, kościół pw. św.św. Szymona i Judy Tadeusza do Kaplicy cmentarnej Czeczów. Dzieci poznawały miejsca bliskie, obok których codziennie przechodzą lub o których „coś” słyszały. Poprzez porównanie ich obecnego wyglądu ze starymi fotografiami, mogły zobaczyć jak zmieniały się przez lata. Mogły także poznać ciekawostki z nimi związane jak np. legendę o smoczku koziańskim. Na zakończenie otrzymali książeczki do odznaki „Poznałem Gminę Kozy”, które systematycznie będziemy uzupełniać.

Fot. Anna Kózka-Filarska

11-02-2014

Pierwszy odważny z koziańskiego Koła – Przemek Pietkun opowiadał zebranym w lokalu Oddziału PTT w Bielsku-Białej o swoich przeżyciach, emocjach, trudach związanych z "wypami" zimowymi i letnimi. Prelekcja opatrzona zdjęciami, mapami, komentarzami pokazała turystykę górską bardziej ekstremalną, pozwalającą poznać swoje mocne i słabe strony nie tylko te fizyczne.

Fot. Szymon Baron

22-02-2014

II Prawdziwa Zimowo-Wiosenna Wypa Beskidzka. Pokonywanie trudności, kilometrów, swoich słabości to ich drugie imię – Michał, Przemek i Grzegorz zaryzykowali i z optymizmem ruszyli w drogę. Niestety tegoroczna wypa nie była dla wędrowców szczęśliwa i w związku z problemami zdrowotnymi zakończyła się po 30 km.

Fot. Przemysław Pietkun

23-02-2014

Aby zachęcić dzieci do pokonywania trudności, należy pokazać im jaka jest satysfakcja jeśli osiągnięty jest wyznaczony cel. Tak właśnie zrobiły nasze dwie mamy Ania i Angelika - wypad w góry zakończony zabawą i ogniskiem. Wykorzystując wolne chwile ferii z najmłodszymi członkami Koła PTT w Kozach wybrały się na Magurkę Wilkowicką w Beskidzie Małym. Zachęcamy całe Rodziny do wspólnych wycieczek.

Fot. Anna Pietkun

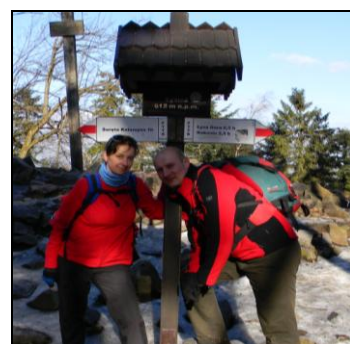
Tego samego dnia nieco starsi kozianie rozpoczęli przejście Małego Szlaku Beskidzkiego rozpoczęte. Etapy Straconka - Kocierz oraz Kocierz - Krzeszów zostały zaliczone, a na szlaku spotkaliśmy znajomych z Oddziału PTT w Chrzanowie.

Fot. Miłosz Zelek

21-02-2014 – 23-02-2014

W dniach 21-23 lutego 2014 r. w Chęcinach odbyło się I Zimowe Spotkanie Oddziałów PTT w Górach Świętokrzyskich, w którym wzięły udział Oddziały PTT z Bielska-Białej, Łodzi, Ostrowca Świętokrzyskiego i Tarnowa. Nie zabrakło na nim i naszych przedstawicieli. Ania i Darek godnie reprezentowali Koło PTT z Kóz. W sobotę w planie Jaskinia Piekło, Jaskinia Raj, przejście czerwonym szlakiem na Zelejową. W niedzielę - Góra Zamkowa z pięknymi ruinami zamku Chęciny oraz zdobycie najwyższego szczytu Gór Świętokrzyskich – Łysicy (612 m n.p.m.).

Fot. Anna Kózka-Filarska i Dariusz Filarski

28-02-2014

28 lutego przeprowadzony został I Gminny Konkurs Wiedzy na temat Tatr zorganizowany przez nasze Koło. Do rozwiązania zadań testowych przystąpiło 24 uczniów ze szkół podstawowych gminy Kozy. Po sprawdzeniu wyników przyznano dyplomy i wręczono nagrody dla Wiktorii Koczur za zajęcie I miejsca, Macieja Pasierbskiego za zajęcie II miejsca oraz Pauliny Mirocha za zajęcie III miejsca. W konkursie internetowym nagrodę - niespodziankę wygrała Justyna Kotek.

Fot. Miłosz Zelek

01-03-2014

Pokonanie kolejnego etapu zdobywania odznaki „Poznałem Gminę Kozy” (PGK). W bardzo miłej i sympatycznej atmosferze przeszliśmy szlakiem niebieskim z Porąbki do Kóz. Było ciężko, ale wszyscy daliśmy radę. Dzieci większość trasy właściwie przebiegły bawiąc się w żołnierzy, urządzając zasadzki i zakładając bazy. Po weryfikacji kart odznaki zostaną rozdane 30 marca 2014 r. na Hrobaczej łące.

Fot. Dariusz Filarski

23-03-2014

Nie zważając na informacje, że krokusy są pod śniegiem, wyjazd na Polanę Chochołowską zebrał w tym roku liczną grupę chętnych z naszego Koła. Z Siwej Polany wybraliśmy się do schroniska, a niektórzy jeszcze dalej, bo na Grzesia. Pogoda w kratkę jak to w marcu, jednak krokusy nie zawiodły i wszyscy choć zmęczeni wracali usatysfakcjonowani widokami.

Fot. Grzegorz Ryszawy

Opracowanie: Anna Kózka-Filarska

WITAMY W NASZYM ODDZIALE

W pierwszym kwartale 2014 roku (do 24 marca 2014 r.) do naszego Oddziału wstąpiła jedna osoba. Serdecznie witamy w naszym gronie!

- BB-263 – **Grzegorz Ormaniec** (26-01-2014)

Według stanu na dzień 24 marca 2014 r. Oddział PTT w Bielsku-Białej liczy 137 członków.

Grzesiek, który ostatnio częściej wędrował z koleżankami i kolegami z Oddziału PTT w Nowym Sączu, legitymację PTT otrzymał 1 marca 2014 r. na Skrzycznym podczas wspólnej wycieczki Oddziałów PTT z Bielska-Białej i Nowego Sącza.

(fot. archiwum Oddziału)

Sogn og Fjordane

Sogn og Fjordane jest jedną z najpiękniejszych części Norwegii. Należy do niej 26 gmin zwanych *kommune*, a największą atrakcją regionu są przyroda, zabytki i najdłuższy w Norwegii fiord Sognefjord. Rozciąga się on z licznymi odgałęzieniami około 204 kilometry od morza do osady Skjolden. To wyjątkowe miejsce, które przyciąga turystów z całego świata. Wielu przybywa własnymi środkami transportu nocując na łonie przyrody.

Norweskie prawo *allemannsretten* mówi o dostępie do natury i korzystania z jej dobrodziejstw dla wszystkich, z zastrzeżeniem poszanowania przyrody i zachowania odpowiedniej odległości od gospodarstw domowych. Przy drogach znajduje się wiele punktów widokowych, a trasy są dobrze oznakowane. Zimą porą wzdłuż dróg wbijane są tyczki z odbłaskami, gdyż śnieg często pokrywa asfalt i łatwo zjechać w przepaść. Drogi położone między górami i fiordami są wąskie i pełne ostrych zakrętów. W okresie wiosennym z gór spadają kamienie, uniemożliwiając przejazd przez wiele godzin. Jeden z takich kamieni, ważący ponad tonę, spadając z gór, zgniółł samochód z młodymi ludźmi. 16-letnia Polka zginęła na miejscu. Społeczność lokalna głęboko przeżyła śmierć nastolatki, a media i prasę obiegła wieść o tragedii. Cała szkoła, do której uczęszczała, żegnała ją w ostatniej drodze.

Przez majestatyczne góry prowadzą wydrążone tunele. Przy wjazdach znajdują się tablice z informacją o ich długości. W najdłuższym tunelu z Bergen do Lærdal, który ciągnie się przez 26 kilometry, naszym oczom dwukrotnie ukazało się niebieskie światło imitujące wyjazd z tunelu. Należy uważać na rozstawione radary, gdyż mandaty bywają dotkliwe dla portfela, a policja nie respektuje naszej niewiedzy. W tunelach czy na drogach można spotkać zabłąkanego łosia lub renifery. Oprócz znaków ostrzegawczych „uwaga na łosie”, często w okolicach lasów ustawione są znaki z trollami. Są nieodłączną częścią norweskich baśni i legend. Bywają złośliwe i brzydkie, niektóre z nich za dnia zamieniają się w kamienie lub chowają w swoich pieczarach. Norwegowie mają powiedzenie „*Gå troll i ord*”, czyli wejść trollem w słowo, odpowiednik naszego „wykrakać” lub „wywołać wilka z lasu”.

W Bergen, zwanym bramą fiordów, na wzgórzu Fløyen znajduje się ogromny pomnik trolla, przy którym turyści robią pamiątkowe zdjęcia. Sklepy z pamiątkami oferują przeróżne brzydkie stworzenia, które turyści oswiają

w swoich domach.

W kolejną podróż do krainy trolli i wikingów, wybrałam się samolotem z Krakowa do Bergen. Z lotniska w Bergen można polecieć regionalnymi liniami Widerøe bezpośrednio do jednego z małych lotnisk w Sogn og Fjordane, bądź zatrzymać się w dawnej stolicy Norwegii na dłużej.

Zwiedzanie miasta warto rozpocząć od wybrzeża Brygeen wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Ściśle przylegające drewniane domy nieraz trawione były przez pożary. Obecnie znajdują się tutaj sklepy z pamiątkami i restauracje. W porcie cumują statki, które przyplują z turystami, jak również kutry rybackie zaopatrujące przybrzeżny targ rybny Torget. Na stołach znajdziemy prawdziwą ucztę z owoców morza i świeżych ryb. Panoramę miasta możemy podziwiać ze wzgórza Fløyen (320 m n.p.m.), na szczyt którego wjeżdża kolejka linowa, choć można wejść pieszo wzdłuż trasy spacerowej.

Na krańcu półwyspu Nordenes znajduje się Akwarium. Zaraz przy wejściu natkniemy się na akwen wodny z pingwinami. Dalej zobaczymy taniec wodny wielobarwnych ryb i krabów. W swojej ofercie Akwarium ma różnorakie stworzenia, które całe rodziny mogą podziwiać przez wiele godzin.

W przewodnikach znajdziemy wiele ciekawych informacji o miejscach, które warto zwiedzić w Bergen. Ja udałam się w dalszą drogę na północ, do uroczego miasta wśród gór Førde.

Podczas kilkugodzinnej podróży samochodem, podziwiałam surowe góry i rozległe fiordy. Nieodłącznym elementem drogi są promy, którymi samochody przeprawiają na drugi brzeg fiordu. Opłata za prom pobierana jest od każdej osoby w samochodzie, jednak widok z okien promu i kubek gorącej kawy, rekompensują poniesione koszty.

Z międzynarodowej drogi E39 dostrzegliśmy światła miasta. Pokonując znaczne odległości samochodem w tak surowym terenie, widok zapalonych światel w domach i świec na parapetach sprawia wrażenie, że ten surowy krajobraz staje się bardziej przystępny.

Førde usytuowane jest nad fiordem między górami. Powiadają, że kiedyś żony w oczekiwaniu na mężów rybaków, zapalały świece w oknach, by ci nie zabłądzili na dalekich morzach. Panuje tutaj również inny zwyczaj – przy drzwiach wejściowych do restauracji czy sklepów palą

się lampiony, symbolicznie zapraszające do wejścia. Miasto zamieszkuje około 11 tysięcy mieszkańców, a wśród nich wielu Polaków, którzy znaleźli tu swoją przystań. Nasi rodacy cenieni są przez lokalną społeczność, gdyż wielu z nich jest fachowcami w swoich dziedzinach.

Bliskie położenie gór i wytyczone szlaki ułatwiają trekking. Jeden z popularnych szlaków prowadzi na górę Hafstad. Można z niej podziwiać bajkowy krajobraz. Zimą popularne są tu narty biegowe. Norwegowie kochają sport, każdego dnia biegają, wspinają się po górach, pływają kajakami.

Kilkanaście kilometrów od miasta, znajduje się Sunnfjord Museum. Jest to skansen, w którym możemy zobaczyć jak trudne i surowe było życie Norwegów, zanim nastąpiły lata świetności i dobrobytu. Ze skansenu blisko jest do miasteczka Skei, w którym znajduje się popularny sklep z pamiątkami, odzieżą i całoroczne stoisko świąteczne.

Norwegowie dostali prezent od Matki Natury, jednak i ona nieraz pokazała swoją potęgę. Mała miejscowość Loen, położona nad fiordem Nordjord, dwukrotnie została zatopiona, gdy ogromne odłamki skały wpadły do wody. Na wzgórzu obok kościoła znajdują się dwie kamienne tablice z wyrytymi nazwiskami zaginionych osób, które upamiętniają dwa ciosy w serca Norwegów. Do portu w Loen przypluwają statki z turystami z całego świata. Wielokrotnie słyszałam tu język niemiecki i japoński.

Kolejnym miejscem, w którym poznamy lepiej historię Norwegii jest miejscowość Vik. Najważniejszym zabytkiem jest tu klepkowy, słupowy kościół Hopperstad stavkirker. Wzniesiony został on około 1130 roku, z dachem pokrytym na kształt rybiej łuski i zdobionymi głowami smoków, motywami zaczerpniętymi z tradycji wikingów. Do budowy kościołów nie używano gwoździ, a swoją nazwę zawdzięczają wewnętrznym słupom drewnianym, na których wspiera się cała konstrukcja.

W gminie Sogndal znajduje się również kościół słupowy Kaupanger stavkirke z 1190 roku. W Sogndal ma swoją siedzibę znany klub piłkarski, grający w pierwszej lidze.

Norweskie miasteczka są urokliwe i spokojne. Jednym z nich jest Florø, najbardziej wysunięte na zachód miasto w Norwegii, otoczone przez liczne wysepki. Oprócz rybołówstwa, mieszkańcy czerpią tu zyski z wydobycia ropy naftowej. I tutaj spotkałam naszych rodaków, którzy spotykają się przeważnie na Mszy świętej w udostępnianym przez menadżera - Polaka hotelu.

Wielokrotnie byłam świadkiem polskiej gościnności na tej norweskiej ziemi. Panuje stereotyp, że Norwegowie są chłodni w kontaktach i małowolni, jednak bardzo skromni i życzliwi. Kochają swój kraj i flagę. Jak powiedziała wieloletnia premier Gro Harlem Brundtland „najlepsze w Norwegii jest to, co norweskie”. Największą wartością jest dla nich kontakt z przyrodą. Weekendy spędzają w *hytte*, czyli domkach letniskowych poza miastem, z dala od cywilizacji, przeważnie w miejscach malowniczo położonych. Góry zajmują większość powierzchni kraju, utrudniając dawniej przeprawy do odległych miast. Brak kontaktu z innymi osadami ukształtował mentalność mikrospołeczności. Znając język norweski, niekoniecznie porozumiemy się z lokalną społecznością, gdyż przez wiele lat wytworzyli oni swoje dialekty. Miasta w górach, szczególnie w regionie Sogn og Fjordane, są bezpieczne, jednak napływ emigrantów powoli zmienia otwartość potomków wikingów.

Warto zjechać ze znanych tras, pieczołowicie opisanych w przewodnikach, by spotkać prawdziwych Norwegów i poznać ich tradycje. Przemierzyć górskie szlaki i przepłynąć barwnymi wodami fiordów. Zachwyć się bogactwem przyrody i magią miejsca. Odkryć Norwegię.

Bergen widziane ze wzgórza Fløyen

widok z góry Hafstad

kamienne tablice w Loen

kościół Hopperstad stavkirker w Vik

Rysianka – co roku wszystko się tutaj zaczyna

Są w górach miejsca szczególne i obdarzone niemal bezgranicznym kultem. Takie, które zapadają w naszej pamięci i są przywoływane w rozmowach w towarzyskim gronie przy ognisku i gitarze. Do takich na pewno należy Hala Rysianka, która niezmiennie ogłasza nadejście wiosny w Beskidach. Co roku w maju ciągną tłumy piechurów zwabione jej pięknem, a na parę tygodni wcześniej fora internetowe na bieżąco informują o „stanie pokrywy śnieżnej na hali” oraz poczta pantoflowa przekazuje tajemnicze wieści o tym „czy już się pokazały?”. Wreszcie na hasło „Już są!” z radością planujemy najbliższy weekend, by poczuć radosny oddech wiosny i z bliska przyjrzeć się najpiękniejszym jej oznakom, czyli krokusom na Rysiance.

Pozwolę sobie na małą prywatę. Choć najbardziej znany w Polsce dywan utkany z krokusów znajduje się na Polanie Chochołowskiej, to kogoś kto pragnie powitać wiosnę w towarzystwie tych kwiatów zabrałbym nie w Tatry, ale w Beskid Żywiecki, właśnie na Rysiankę. Tutaj z wysokości bezleśnej hali, nieopodal starego schroniska, możemy poprzez firanę z krokusów oglądać jedną z najpiękniejszych panoram karpacczych szczytów. Tak cudnej oprawy górskiej krokusy nie mają nigdzie.

Ale po kolei. Zanim dotrzemy na Rysiankę, musimy dojechać do naszego punktu wyjścia na szlak. Najbardziej popularnymi miejscami startu wycieczek są wsie Żabnica oraz Sopotnia, są bowiem zlokalizowane bliżej Żywca, niemniej warto także poznać inne drogi dojścia na halę. Proponuje nie tak często uczęszczane miejsce, a mianowicie przysiółek Huta wsi Złatna, z racji swego malowniczego położenia i specyficznego „dzikiego” charakteru południowej części Żywiecczyny. Z punktu widzenia topograficznego, będziemy poruszać się w potężnym masywie Romanki (1366 m.n.p.m.) i Lipowskiego Wierchu (1324 m.n.p.m.), jednej z głównych grup górskich tworzących tę część Beskidu Żywieckiego.

Z Bielska-Białej przez Żywiec, Węgierską Górkę i Milówkę docieramy do Rajczy i na rondzie odbijamy w lewo kierując się w stronę Ujsół. Mijamy charakterystyczną siekierę - drogowskaz witający turystów i za kamiennym kościołem w centrum wsi odbijamy w lewo, w wąską drogę do Złatnej. Jedziemy nią do samego końca, do przysiółka Huta, do miejsca, gdzie droga kończy się wygodnym parkingiem i możemy ruszyć na oznakowany czarnym kolorem szlak. Łatwo trafić na niego, gdyż wystarczy kierować się w stronę widocz-

nego mostku na potoku Bystra, a dalej trasa jest już jednoznaczna. Podczas całej drogi towarzyszyć nam będą kamienne obeliski z wizerunkami Ojca Świętego, tworzące jedną z wielu górskich dróg krzyżowych.

Pochodzenie nazwy wsi Złatna ma korzenie słowackie, a wiąże się oczywiście z określeniem złota, którego notabene nigdy tutaj nie było. Należy tę nazwę skojarzyć bardziej z kolorem złotym, a przeniesienie na nazwę osady wzięło się prawdopodobnie od złocistych kwiatów żarnowca. Wieś Złatna została założona prawdopodobnie w XVI wieku przez osadników wołoskich, być może oni przybyli ze wsi o podobnie brzmiącej nazwie (Złatna, Złata Bania, Złatniki), co jest bardzo prawdopodobną hipotezą tłumaczącą jej nazwę. Ten pasterski lud wędrowny, który przemierzył ze swymi stadami owiec cały niemal łuk Karpat, tworzył wsie oparte na specyficznym prawie i określonym sposobie bycia.

Ich cykl roczny związany był z gospodarką pasterską, która organizowała niemal każdą dziedzinę ich życia. Przysiółek Huta swą nazwę zawdzięcza rozwojowi przemysłu na tym terenie. Dzięki inwestycjom Adama Wielopolskiego powstała 1819 roku w Złatnej huta, a pozostałości po niej widoczne są do dnia dzisiejszego - na początku szlaku widoczne są ruiny starego pieca hutniczego.

Szlak na Rysiankę prowadzi początkowo drogą jezdnią, by po przekroczeniu urokliwego potoku zamienić się w leśny trakt. Cały czas wspina się

w górę przyjemną, ocienioną i wyraźną ścieżką. Gdy napotkamy inne drogi krzyżujące się z naszą, trzymajmy się prawych odbić, trakt nie zawsze jednoznacznie jest oznakowany, niemniej jednak nie są to poważne dylematy kierunkowe. Po mniej więc jednej godzinie i parunastu minutach dojdziemy do początku bezleśnego fragmentu, który tworzy rozległą halę podszczytową. Znajduje się tutaj drewniana kapliczka z wizerunkiem św. Huberta, patrona myśliwych.

Powoli zaczynają nam się otwierać widoki, początkowo na południowy-zachód czyli Małą Fatrę, potem na południowy-wschód z dominacją potężnego Pilska i coraz wyraźniej widocznej Babiej Góry.

Z każdym następnym krokiem panorama staje się rozleglejsza: przy dobrej pogodzie horyzont rysują tatrzańskie szczyty, cieszy widok Wielkiego Chocza, ukazuje się spory fragment Beskidu Żywieckiego i Magury Orawskiej. Na mo-

ment przenosimy wzrok z odległych pasm i spoglądamy na halę. Widok fioletowo-białego obrusu utkanego z krokusów to widok niesamowity. Piękno wiosennego kwiecica działa jak najlepszy zastrzyk pozytywnej energii. Idziemy dalej. Dochodzimy do rozstaju, gdzie kierunkowskaz szlakowy pokazuje drogę w lewo, do pobliskiego schroniska na Hali Lipowskiej, my kierujemy się konsekwentnie w górę do widocznego już schroniska na Hali Rysianka, której nazwa pochodzi od spotykanych w tym rejonie rysiów.

Początki schroniska sięgają 1934 roku, gdy mieszkaniec Bielska Gustaw Pustelnik wybudował dom na Hali Rysianka. Uczynił to bez zezwolenia, stąd miał problemy z jego wykończeniem i z pomocą przyszło Tatrzańskie Towarzystwo Narciarskie z Krakowa, które w 1937 roku uruchomiło w nim schronisko, którego zarządca został Pustelnik. Obiekt funkcjonował pod nazwą „Schronisko T.T.N. „Lipowska” 1324 m.”. Gospodarz sympatyzował z Niemcami podczas II wojny światowej, a do najbardziej znanych aktów współpracy należy pomoc przy przeprowadzeniu hitlerowców przez beskidzkie przełęcze w pierwszych dniach agresji na Polskę. Schronisko przetrwało okupację, ale nie uniknęło grabieży mienia, gdyż po wojnie stało puste, bez gospodarza. Gdy zostało przejęte przez żywiecki oddział PTT jego stan polepszył się, a gdy w 1955 roku dostało się pod zarząd PTTK zaplanowano jego remont. Renowacja budynku odbyła się w latach 1958-59 r. dzięki czemu zapełnił się turystami, których urzekła uroda Hali Rysianka. Dziś schronisko jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc w polskich Beskidach i punktem obowiązkowym dla każdego turysty lubiącego szlakowe wędrówki. Warto zatrzymać się na w nim dłużej i na widokowym tarasie podziwiać rozległą panoramę obejmującą wiele pasm górskich.

Do parkingu w Złatnej, gdzie zostawiliśmy samochód wracamy tą samą ścieżką, wytyczoną czarnym szlakiem.

Hala Rysianka jest dla mnie miejscem szczególnym. Jej przestrzeń otoczona wspaniałą panoramą górskich szczytów tworzą niezwykłą atmosferę, tak charakterystyczną dla szlaków Beskidu Żywieckiego. To jedno z tych miejsc, które raz poznane, już zawsze będą nas do siebie przywoływać. I choć za oknem już letnia aura, na Rysiankę warto się wybrać się o każdej porze, mając na uwadze to, że każdego roku tam właśnie witać będziemy wiosnę w Beskidach.

kapliczka z wizerunkiem św. Huberta u podnóża Hali Rysianka

Babia Góra widziana z Rysianki

schronisko PTTK na Rysiance

Cypr – wyspa miłości

Cypr nazywany wyspą miłości, opromieniony niemal bezustannie słońcem, miejsce gdzie zgodnie z legendą z morskiej piany wyłoniła się Afrodyta.

Zachwycająca jest możliwość obserwacji wpływu różnych kultur na rozwój tej wyspy położonej na przecięciu szlaków Azji, Afryki i Europy. Sam Cypr od 1974 r. podzielony jest na część grecką (południe) i turecką (północ). Podczas mojego pobytu mieszkałam w mieście Limasol położonym w greckiej części wyspy nad samym morzem. Niedaleko miasta znajdowały się góry Trodos porośnięte lasami sosnowymi, u podnóża których rozsiane są bizantyjskie klasztory.

Niezapomnianą atrakcją był rejs statkiem, z którego podziwiałam przepiękną linię brzegową, której skały tworzą niezwykle formy. Jednym z takich miejsc są skały Petra tou Romiou czyli tzw. „Skały Afrodyty”, spośród których wg legendy wyłoniła się wspomniana bogini piękna i miłości. Zgodnie z miejscowymi wierzeniami jeśli się zabierze z plaży w pobliżu tychże skał kamień to w niedługim czasie odnajdzie się prawdziwą miłość.

Niedaleko Limasol na południowo-zachodnim wybrzeżu znajduje się miasto Pafos wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Jego najcenniejsze zabytki to część starożytna zwana Kato Pafos zawierająca mozaiki posadzkowe pochodzące z czasów rzymskich datowane na III i IV w. p. n. e przedstawiające sceny myśliwskie i mitologiczne. Nigdzie nie widziałam równie pięknych, są zachwycające i ciągle trwa odkrywanie ich nowych elementów. W Pathos można również obejrzeć groby królewskie z IV w. p. n. e. oraz kościół Panagia Chrysopolitissa, a przed nim fragment pregieryza Św. Pawła, gdzie wg podań tenże Święty został poddany chłości. Warty zobaczenia jest również kościół Agia Solomoni tzw. Katakumby Agia Solomoni zbudowany w okresie hellenistycznym, na cześć kobiety, która jako jedna z pierwszych odrzuciła bałwochwalstwo i przeszła na chrześcijaństwo.

Cypr ma również inne oblicze, szczególnie wyraźne we wrześniu, gdy odbywa się w Limasol tradycyjny festiwal wina. Wtedy właśnie jest okazja, aby obficie degustować tutejsze wyborne trunki, a wśród nich wino Commandarii, które produkowane jest jedynie na Cyprze. Delektując się winem można posłuchać tradycyjnej lokalnej muzyki, potańczyć, czasami nawet tak jak miałam okazję wraz ze znajomymi na pobliskiej ulicy, przed miejscową tawerną.

Wyspę tę pamięta się na zawsze jeśli się ją choć raz odwiedziło i planuje się powrócić tam ponownie, być może odpowiednią porą będzie wiosna, gdy Cypr pokrywa się dużą ilością pięknych kwiatów.

Trodos

O związku między lataniem a oddychaniem

Istnienie zwierząt poruszających się w powietrzu nikogo nie dziwi. Ich obecność jest tak oczywista, że dla wielu pozostaje tematem wolnym od dociekań. Nie dla wszystkich jednak. Już w dziewiętnastym wieku powstała pierwsza teoria, której celem było wyjaśnienie jak doszło do opanowania umiejętności lotu. Należy tutaj zauważyć, iż obiektem owych badań nie były ptaki czy prehistoryczne jaszczury, lecz owady. To one jako pierwsze rozpoczęły latanie.

Wedle jednej z pierwszych teorii owady uskrzydłone to potomkowie przodków, które wiodły życie wysoko wśród drzew, a poszukiwanie pokarmu i ucieczka przed drapieżnikami stały się bodźcem do wykształceniu lotu ślizgowego. Organem, który miałby przekształcić się w skrzydła były wyrostki grzbietowe owada. Teoria ta ma jednak istotne wady, przez została z biegiem czasu odrzucona przez badaczy. Przede wszystkim naturalnym następstwem pojawienia się skrzydeł jest wykształcenie mechanizmu ich składania. Najprymitywniejsze (a zatem ewolucyjnie najstarsze) dziś żyjące owady składają skrzydła nad ciałem, tak też musiałyby je składać ówcześni lotnicy. Takie ułożenie skrzydeł jest wysoce nieużyteczne w gęstym listowiu drzew. Ponadto w tamtej epoce nie było (poza ewentualnie skorpionami) żadnych drapieżników. Po co więc uciekać?

Zdecydowanie ciekawsza i mocniejsza teoria kieruje naszą uwagę na stadium larwalne prymitywnych owadów. Dzisiejsze jętki, anatomicznie najbliższe organizmom minionych epok, rozwijają się jako larwy w wodzie. Aby zapewnić sobie dopływ wystarczającej ilości powietrza i poprawić warunki tlenowe otoczenia młode jętki wymuszają ruch wody poprzez poruszanie skrzelołchawkami. Poruszające skrzelołchawki natomiast zachowują się dokładnie tak samo jak skrzydła. Taka funkcja sprzyja rozrostowi organu. Skrzelołchawki stają się większe w kolejnych stadiach rozwoju. Wzrost organu, w dodatku ruchomego, sprzyja rozwojowi systemu mięśni, które nim poruszają.

Ponadto należy zauważyć, iż życie w niewielkich, niejednokrotnie tymczasowych zbiornikach wodnych, wymusza konieczność częstej zmiany środowiska. Rozwinięcie umiejętności latania miałyby zatem kluczowe znaczenie ewolucyjne, zapewniając łatwe zdobywanie niezasiedlonych stanowisk, co z kolei gwarantowałoby sukces reprodukcyjny.

Taki mechanizm wydaje się poprawny ekologicznie i ewolucyjnie. Choć posiada kilka istotnych mankamentów, to pozwoliła na wyprowadzenie doskonalszej teorii, w której również skrzelołchawki odgrywają kluczowe znaczenie.

O szczegółach tej teorii można więcej przeczytać w opracowaniu Stanisława Czachorowskiego „Jak i z czego powstały skrzydła owadów?”. Ten krótki artykuł nie jest bowiem miejscem na odnośnienie się do skomplikowanej anatomii owadów, dlatego też jego tytuł należy traktować jako duże uproszczenie.

zdjęcie larwy (fot. Adam Adamski - <http://www.mp.umk.pl>)

dorośla jętka (fot. wikipedia)

Odszedł Marian Tadeusz Bielecki

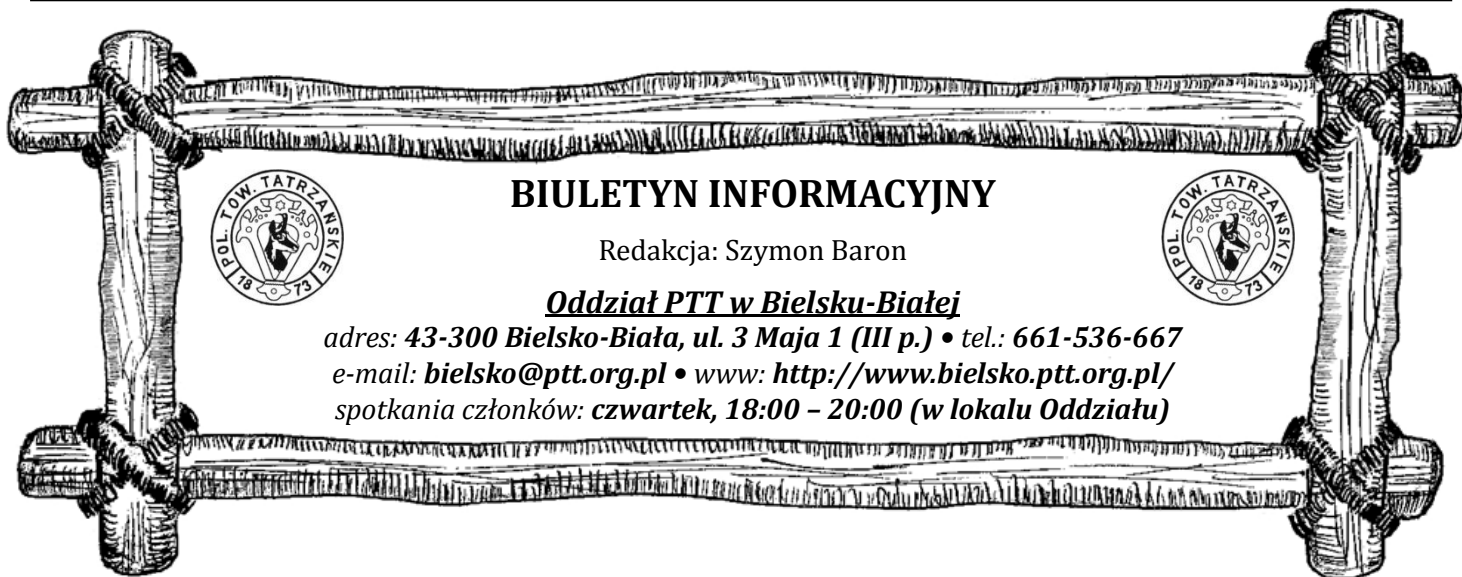
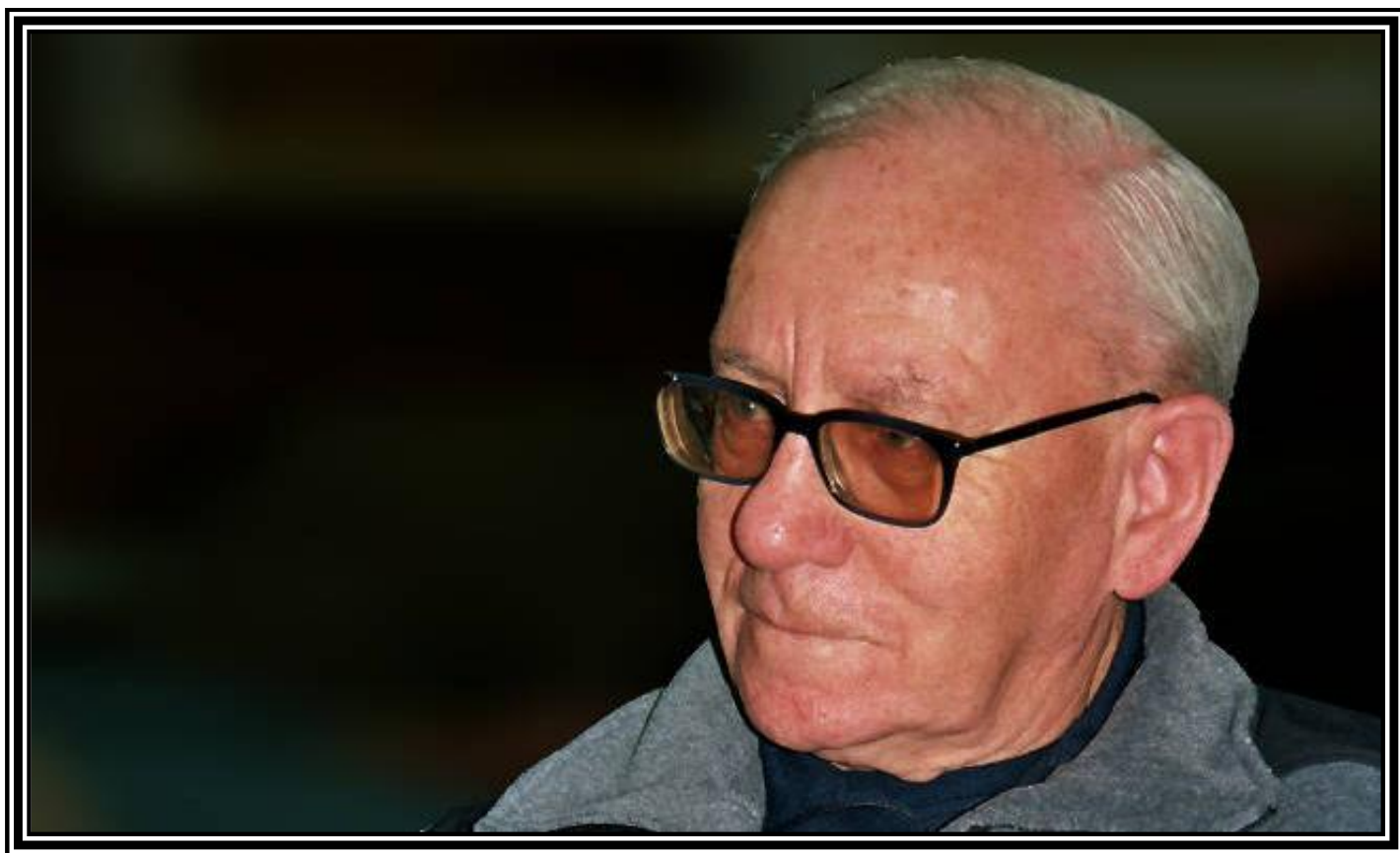
Z ogromnym smutkiem informujemy, że w dniu 5 marca 2014 r. w wieku niespełna 90 lat odszedł od nas na zawsze ś.p. Marian Tadeusz Bielecki – narciarz, taternik, przewodnik i ratownik górski, wieloletni członek i nestor Oddziału PTT w Bielsku-Białej, członek honorowy Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Marian Tadeusz Bielecki urodził się 21 marca 1924 r. w Bielsku. Mając rodzinę na kresach często przed wojną bywał w Gorganach i Czarnohorze, wchodząc wraz z grupą PTT w roku 1937 na Howerlę. W latach 1945-1950 jako członek bielsko-bialskiego PTT pomagał w ratowaniu i zabezpieczaniu schronisk górskich w Beskidach oraz renowacji szlaków turystycznych. Uczestniczył także w opracowaniu pierwszej powojennej szkieletowej mapy Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Po reaktywacji PTT, w roku 1995 ponownie wstąpił do Oddziału w Bielsku-Białej, pozostając jego członkiem aż do śmierci. W kadencji 2008-2011 pełnił funkcję sekretarza oddziałowego Sądu Koleżeńskiego, a w roku 2004 VI Zjazd Delegatów PTT nadał mu godność członka honorowego naszego Towarzystwa.

Młodszych członków naszego Oddziału, którzy nie mieli okazji bliżej poznać Mariana Tadeusza Bieleckiego zachęcamy do lektury 13. tomu „Pamiętnika PTT” za rok 2004, gdzie w dziale „Nowi członkowie honorowi PTT” (s. 291-293) można przeczytać krótki życiorys naszego zmarłego Kolegi.

Nabożeństwo pogrzebowe Mariana Tadeusza Bieleckiego odbyło się 8 marca 2014 r. (sobota) w kościele Opatrzności Bożej w Bielsku-Białej o godzinie 13:00, a jego ostatniej drodze towarzyszyły poczty wszystkich grup regionalnych GOPR, TOPR oraz Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Cześć Jego Pamięci!

BIULETYN INFORMACYJNY

Redakcja: Szymon Baron

Oddział PTT w Bielsku-Białej

adres: 43-300 Bielsko-Biała, ul. 3 Maja 1 (III p.) • tel.: 661-536-667

e-mail: bielsko@ptt.org.pl • www: <http://www.bielsko.ptt.org.pl/>

spotkania członków: czwartek, 18:00 – 20:00 (w lokalu Oddziału)